

**Các Hội Cờ Đỏ:
Môi đe dọa đối với các cộng đồng Công giáo tại Việt Nam**

Hội Cờ Đỏ tụ họp cạnh Nhà thờ Công giáo Văn Thai,
Tỉnh Nghệ An, ngày 29 tháng 10 năm 2017

BPSOS, Đề án Tự do Tôn giáo
27 Tháng 3 Năm 2018
Website: www.bpsos.org
Email: bpsos@bpsos.org

Các Hội Cờ Đỏ: Mối đe dọa đối với các cộng đồng Công giáo tại Việt Nam

"Nếu cái hội đó mà không do nhà cầm quyền thành lập, thì tại sao họ lại phải thông báo cho chúng tôi về cuộc họp sắp tới của Hội đó? Hơn nữa, các lần tụ họp trước đây của họ thì cũng luôn luôn được tổ chức ngay trong cơ sở của nhà cầm quyền. Không có hiệp hội nào không có sự bảo trợ của nhà cầm quyền mà lại có thể vào cơ sở của nhà cầm quyền để mà sinh hoạt".¹

LM Đặng Hữu Nam, nguyên linh mục chánh xứ Phú Yên, phỏng vấn bởi đài BBC ngày 30 tháng 10 năm 2017. Từng là mục tiêu của Hội Cờ Đỏ địa phương, gần đây ngài đã được điều chuyển tới một giáo xứ khác.

Lý Lịch

Sự bành trướng của Hội Cờ Đỏ ở tỉnh Nghệ An có liên quan mật thiết với chính sách đàn áp các cuộc biểu tình của người dân nhằm phản đối Nhà máy gang thép Formosa của Đài Loan, xí nghiệp từng gây ra thảm họa sinh thái tồi tệ nhất trong lịch sử cận đại của Việt Nam.

Vào đầu tháng 4 năm 2016, người dân dọc theo bờ biển của 4 tỉnh miền Trung Việt Nam là Hà Tĩnh, Quảng Trị, Quảng Bình và Thừa Thiên-Huế đã phát hiện ra một số lượng lớn cá chết dạt vào bờ. Người dân các vùng chung quanh Nhà máy gang thép Formosa ở tỉnh Hà Tĩnh cũng báo cáo là đã từng thấy nhà máy này đổ một số lượng lớn chất thải ra biển. Theo Tổ chức Ân xá Quốc tế thì đã có tới khoảng 270.000 người, gồm ngư dân, phụ nữ và những người lệ thuộc vào ngành đánh bắt cá cũng như gia đình họ, đã bị ảnh hưởng bởi cái chết đó của hàng triệu con cá.²

Khi các cuộc biểu tình quần chúng nổ ra để chống lại Nhà máy gang thép Formosa, mà nhân đó người biểu tình đòi hỏi công lý về môi trường và sự đền bù công bằng, nhà cầm quyền đã tấn

¹ "Nghe An Province: Red Flag Association, spontaneous but approved?", có thể đọc tại <http://www.bbc.com/vietnamese/vietnam-41801662>

² Amnesty International, Urgent Action, June 1, 2017, có thể đọc tại <https://www.amnestyusa.org/wp-content/uploads/2017/06/uaa12617-1.pdf>

công họ một cách thô bạo và bắt giam những người bị tình nghi là thuộc thành phần ban tổ chức biểu tình.

Trong suốt hai tháng trời nhà nước Việt Nam ra sức bảo vệ nhà máy gang thép đó, cố gắng đẩy lỗi sang hướng khác và đổ thừa cho những nguyên nhân khác. Cuối tháng 6 năm 2017, nhà nước cuối cùng phải công nhận quan điểm phổ biến trong quần chúng là chính Nhà máy gang thép Formosa, thuộc Tập đoàn Formosa của Đài Loan, là nguồn thải chất độc hại vào vùng biển ven bờ.

Đồng thời, nhà nước tuyên bố Nhà máy gang thép Formosa đã đồng ý trả 500 triệu Mỹ kim tiền phạt và tiền bồi thường. Tuyên bố này đã vấp phải phản ứng tức giận của công chúng vì họ đã hoàn toàn không được tham khảo trong suốt quá trình thương thuyết bồi thường. Mức bồi thường do nhà cầm quyền thương lượng đã được quy định từ 130 đến 1.600 Mỹ kim³ cho mỗi gia đình bị ảnh hưởng - tương đương với từ 1 tháng đến 11 tháng lợi tức bị mất.⁴ Hầu hết các chuyên gia, và thậm chí cả nhà cầm quyền Việt Nam, dự đoán rằng sẽ phải mất đến cả một thập kỷ để phục hồi hoàn toàn hệ sinh thái và ngư nghiệp.⁵ Tỉnh Nghệ An nằm giáp ranh phía bắc của Hà Tĩnh, tuy không đối mặt với hiện tượng cá chết, nhưng cũng bị ảnh hưởng nặng nề bởi vụ xả thải chất độc; tuy nhiên ngư dân ở Nghệ An hoàn toàn không nằm trong chính sách được nhận tiền bồi thường. Giáo dân tại các giáo xứ ở Nghệ An như Song Ngọc (trong đó có giáo họ Văn Thai), Phú Yên, đa phần sống nhờ ngư nghiệp, đã hoàn toàn mất sinh kế. Họ đã nộp đơn khiếu kiện đòi bồi thường nhưng chính quyền đã không chấp nhận đơn của họ, và trong nhiều trường hợp đã thẳng tay đàn áp những giáo dân đi khiếu kiện.

Phần lớn số nửa triệu giáo dân Công giáo trong Giáo phận Vinh là cộng đồng ngư dân bị ảnh hưởng nặng nề bởi thảm họa này. Các khiếu nại của họ để phản đối Nhà máy gang thép Formosa đã bị hệ thống tư pháp của nhà nước bác bỏ ngay. Không còn cách nào khác, họ phải xuống đường để đưa lên tiếng nói của họ. Nhà nước đã nhắm vào các cá nhân bị tình nghi là thành phần tổ chức biểu tình để sách nhiễu, giam giữ hay bỏ tù họ. Đồng thời, toàn bộ các cộng đồng đó đã là nạn nhân của sự khủng bố của đám đông, dưới hình thức các Hội Cờ Đỏ.

³ Vietnam's Growing Environmental Activism, <https://thediplomat.com/2016/10/vietnams-growing-environmental-activism/>

⁴ Vietnam's Growing Environmental Activism, <https://thediplomat.com/2016/10/vietnams-growing-environmental-activism/>

⁵ Vietnam says recovery from Formosa industrial disaster could take a decade, <https://www.reuters.com/article/us-vietnam-environment-formosa-plastics/vietnam-says-recovery-from-formosa-industrial-disaster-could-take-a-decade-idUSKBN14C1F5>

Một cuộc biểu tình của các thành viên Hội Cờ Đỏ ở xã Diễn Mỹ, Huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An, ngày 29 tháng 10 năm 2017

Mối đe dọa mới đối với các cộng đồng Công giáo

Các Hội Cờ Đỏ là một hiện tượng mới ở Việt Nam: đó là tác nhân phi chính phủ đang vi phạm nhân quyền một cách nghiêm trọng và có hệ thống, đặc biệt lại nhắm vào các cộng đồng Công giáo, đang thách thức cách nhà nước giải quyết thảm họa do Nhà máy gang thép Formosa gây ra. Trong nhiều năm qua, người ta biết là công an Việt Nam đã sử dụng thành phần côn đồ để tấn công các người biểu tình ôn hòa.⁶ Tuy nhiên, các côn đồ chỉ được huy động cho một công tác nhất định rồi phân tán, nhằm tạo ấn tượng là tự phát. Ngược lại, các Hội Cờ Đỏ hoạt động có tổ chức, có vẻ theo một chương trình hành động chung, gồm có:

- Áp chế và cản trở các nỗ lực khởi kiện và phản đối Nhà máy gang thép Formosa;
- Chia rẽ giữa những người ngoại đạo với các tín hữu Công giáo, và huy động họ tẩy chay không buôn bán với các cộng đồng Công giáo;
- Reo sợ hãi cho các giáo dân Công giáo bằng cách phỉ báng các linh mục, tấn công các lãnh đạo giáo dân, và xúc phạm nhà thờ và nhà ở của họ.

Các Hội Cờ Đỏ đã công khai lên án giám mục Nguyễn Thái Hợp thuộc Giáo phận Vinh, linh mục chánh xứ Phú Yên là cha Đặng Hữu Nam, linh mục chánh xứ Song Ngọc là cha Nguyễn Đình Thực, linh mục chánh xứ Đông Kiều là cha Nguyễn Ngọc Ngữ, và linh mục chánh xứ Kê Gai là cha Nguyễn Đức Nhân. Người ta cũng đã từng chứng kiến thành viên Hội Cờ Đỏ tập hợp tung hô những khẩu hiệu kích động như "Hãy Diệt Bọn Tôn Giáo Phản Động", "Hãy Tử Hình Giám mục Vinh Nguyễn Thái Hợp", "Hãy trục xuất linh mục Đặng Hữu Nam của Giáo xứ Phú

⁶ "No Country for Human Rights Activists," Human Rights Watch, June 18, 2017, có thể đọc tại <https://www.hrw.org/report/2017/06/18/no-country-human-rights-activists/assaults-bloggers-and-democracy-campaigners>

Yên và linh mục Nguyễn Đình Thục của Giáo xứ Song Ngọc" và "Hãy giết linh mục Nguyễn Ngọc Ngừ của Giáo xứ Đông Kiều".

Hội viên của họ gồm nhân viên các lực lượng an ninh địa phương, các cán bộ nhà nước, các thành viên của các tổ chức do chính phủ đỡ đầu (cựu chiến binh, thanh niên, phụ nữ, v.v.), những người thất nghiệp và các côn đồ cùng nhiều đám khác. Đôi lúc cũng thấy có thanh thiếu niên và trẻ em tham gia vào các cuộc diễu hành của Hội Cờ Đỏ như trong hình ở trên.

Ông Trung, một cảnh sát viên giao thông từ huyện Hưng Nguyên, là thành viên của nhóm Cờ Đỏ đã tấn công các giáo dân tại giáo xứ Kê Gai ngày 17 tháng 12 năm 2017

Sự xuất hiện của Hội Cờ Đỏ

Nhóm Cờ Đỏ đầu tiên được ghi nhận là ở Nghệ An. Ngày 8 tháng 5 năm 2017, truyền thông nhà nước tỉnh Nghệ An loan tin có 600 thành viên thuộc Hội Nông dân, hàng trăm hội viên Hội Phụ nữ và hàng ngàn công dân "quan tâm" trên địa bàn tỉnh đã biểu tình chống Linh mục Đặng Hữu Nam, Chánh xứ Phú Yên, và Linh mục Nguyễn Đình Thục, Chánh xứ Song Ngọc, và đòi hỏi phải trục xuất họ ra khỏi các địa phương này. Vài ngày sau, Giám đốc Sở Công an tỉnh Nghệ An, ông Nguyễn Hữu Cầu, theo các bản tin của nhà nước trích dẫn, đã lên án hai linh mục Công giáo này là "những kẻ cực đoan lợi dụng tôn giáo".⁷

⁷ Phỏng vấn đăng ngày 24 tháng 5 năm 2017 trên tờ "Công An Nghệ An", thuộc Sở Công an tỉnh Nghệ An: <http://congannghen.vn/an-ninh-trat-tu/201705/xu-ly-nghiem-cac-chuc-sac-cuc-doan-loi-dung-ton-giao-de-kich-dong-gay-roi-739323/>

Vào ngày 30 tháng 5 năm 2017, hơn cả trăm đàn ông mặc áo thun màu đỏ và mang cờ đỏ đã tấn công ông Hồ Văn Thân, một giáo dân của Giáo xứ Song Ngọc thuộc xã Quỳnh Ngọc, huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An. Họ tự xưng là hội viên Hội Cờ Đỏ, lần đầu tiên mà tác nhân phi chính phủ này được gọi theo tên của nó. Nạn nhân có báo cáo với công an và giới chức nhà nước và yêu cầu được bảo vệ, nhưng các giới chức có thẩm quyền đã không bày tỏ sự quan tâm.

Vào buổi tối cùng ngày, hơn 1.000 người mặc áo thun đỏ và giương cờ đỏ kéo tới bao quanh Giáo họ Văn Thai thuộc Giáo xứ Song Ngọc, trong khi Linh mục Nguyễn Đình Thục đang cử hành Thánh Lễ. Đám đông côn đồ ấy la hét lăng mạ những giáo dân, ném gạch đá làm hư hại xe cộ của họ và một số ngôi nhà, xúc phạm cả đến bàn thờ, và chận đánh các giáo dân trên đường về nhà sau Thánh Lễ.

Vào buổi tối ngày hôm sau, một đám đông hơn 100 tên đã dùng bạo lực để tiến vào Giáo họ Văn Thai, xông vào nhà của giáo dân, rồi phá hủy tài sản cùng các biểu tượng tôn giáo. Đám đông ấy phá tung các cửa hàng buôn bán trong giáo họ, khiến cho nhiều gia đình bị thiệt hại lên đến nhiều trăm Mỹ kim mỗi gia đình.

Trong những ngày kế tiếp, những tay côn đồ mặc áo thun đỏ và mang cờ đỏ liên tục tấn công các giáo dân trong Giáo họ Văn Thai, rồi đập phá nhà cửa và đập hỏng các bức tượng và tranh của Đức Trinh Nữ Maria và các Thánh trong Nhà thờ Văn Thai.

Những tượng thờ bị phá nát tại Nhà thờ Văn Thai

Ngày 29 tháng 6 năm 2017, ông Hồ Văn Từ, một trong những nạn nhân, gửi chính quyền xã và huyện đơn yêu cầu điều tra về việc ông bị phá hủy tài sản -- thiệt hại ước tính khoảng 150 triệu

đồng, tương đương 6.700 Mỹ kim. Số tiền này bằng bốn năm thu nhập trung bình hàng năm cho một gia đình ngư dân.⁸ Cho đến lúc tài liệu này được phát hành, ông vẫn chưa nhận được phản hồi nào cả từ phía các cơ quan hữu trách.

Trong suốt thời gian các thành viên Hội Cờ Đỏ tấn công và sách nhiễu giáo họ Văn Thai, từ tháng 5 cho đến tháng 7 năm 2017, lúc nào cũng có khoảng 400 đến 500 công an bao vây bên ngoài giáo họ, để nạn nhân không có đường chạy thoát hoặc cầu cứu, và để có thể ra tay đàn áp nếu giáo dân có phản ứng chống lại đám Cờ Đỏ. Nhận thức được âm mưu đó, giáo dân Văn Thai đã nhẫn nhục chịu đựng và tránh không đụng chạm với những kẻ xâm phạm. Thay vào đó, họ đã làm đơn khiếu nại và tố giác, nhưng chính quyền cho đến nay vẫn lờ đi, không giải quyết.

Vào cuối tháng Tám, hiện tượng Cờ Đỏ lan đến Giáo xứ Đông Kiều, cách Giáo xứ Song Ngọc khoảng 30 cây số về phía Nam. Từ ngày 30 tháng 8 đến 20 tháng 9 năm 2017, đám côn đồ mang áo thun đỏ và mang cờ đỏ đã liên tục ném đá gây thiệt hại cho gia cư của một số giáo dân tại Giáo xứ Đông Kiều, thuộc xã Diễn Mỹ, huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An.

Ngày 3 tháng 9 năm 2017, đám côn đồ đã dùng vũ lực xông vào nhà ông Trần Văn Trịnh ở Giáo xứ Đông Kiều; họ hành hung các người trong nhà, lật tung đồ đạc và đập mẻ tượng Đức Trinh Nữ Maria. Ngày 20 tháng 9 năm 2017, các thành viên Cờ Đỏ thuộc xã Diễn Mỹ mang cờ đỏ và biểu ngữ tới vây quanh Nhà thờ Đông Kiều và hô vang yêu sách đòi trục xuất Linh mục Nguyễn Ngọc Ngừ ra khỏi xã Diễn Mỹ. Cán bộ nhà nước và cảnh sát có mặt nhưng không hề can thiệp.

Ngày 22 tháng 9 năm 2017, Linh mục Ngừ, với sự ủng hộ của bảy linh mục thuộc Giáo hạt Đông Tháp và hai lãnh đạo giáo dân địa phương, đã nộp đơn tố cáo với chính quyền huyện Diễn Châu và chính quyền tỉnh Nghệ An với danh tính của các thủ phạm trong nhiều vụ tấn công vào các giáo dân Đông Kiều. Đơn tố cáo cung cấp các thông tin cụ thể, chi tiết về các vụ tấn công:

“1/ Vào 23 giờ, ngày 01 tháng 09 năm 2017, một số côn đồ ném đá vào nhà phá hoại tài sản của gia đình anh Trần Văn Tuấn, thuộc xóm 6 và gia đình anh Trần Văn Cường, thuộc xóm Chợ Đình, xã Diễn Mỹ.

2/ Vào 01 giờ, ngày 03 tháng 09 năm 2017, nhóm côn đồ trên tiếp tục ném đá, phá cửa nhà ông Trần Văn Trịnh và một số gia đình giáo dân thuộc xóm Chợ Đình, xã Diễn Mỹ.

3/ Vào 20 giờ, ngày 15 tháng 09 năm 2017, một nhóm côn đồ tiếp tục ném đá vào nhà ông Trần Văn Trịnh và nhà ông Hoàng Văn Hòe, thuộc xóm Chợ Đình, xã Diễn Mỹ. Nghiêm trọng hơn, nhóm người này ngang nhiên xông vào nhà ông Trần Văn Trịnh đập

⁸ Thu nhập bình quân hàng năm của một ngư dân ở Nam Trung Phần là 15,1 triệu đồng VN (khoảng 955 Mỹ kim). Giả sử mức thu nhập trung bình ở Bắc Trung Phần là tương tự và điều chỉnh cho mức lạm phát hàng năm là 5%, sẽ thành 1.700 Mỹ kim vào năm 2017. Đọc: Ngư dân và Hệ thống phân phối trong ngành đánh bắt cá của Nam Trung Bộ, tại: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1020.1096&rep=rep1&type=pdf>

phá tượng Đức Mẹ và dùng súng bắn thủng mặt bức tượng Đức Mẹ của gia đình anh Hoàng Văn Hòe. Sau đó chúng đã sử dụng súng để tấn công một số giáo dân.

4/ Vào 21 giờ, ngày 16 tháng 09 năm 2017, nhóm côn đồ đã cạy cửa nhà kho gia đình anh Hoàng Văn Hòe và phá hỏng 2 chiếc xe ô tô của gia đình; đồng thời chúng ném đá phá hỏng nhà anh Trần Văn An, thuộc xóm Chợ Đình, xã Diên Mỹ.

5/ Vào 9 giờ, ngày 20 tháng 09 năm 2017, dưới sự lãnh đạo của chính quyền và được sự hỗ trợ của lực lượng công an, các đoàn thể xã Diên Mỹ mang cờ đỏ sao vàng và băng rôn, khẩu hiệu đi vào khu vực xung quanh nhà thờ Đông Kiều để gây rối và đòi trục xuất Linh mục Nguyễn Ngọc Ngữ ra khỏi xã Diên Mỹ.

6/ Vào ngày 20 tháng 09 năm 2017, một nhóm người quá khích xông vào chợ Đình, xã Diên Mỹ gây rối, đập phá hàng hóa của một số giáo dân trước sự chứng kiến của lực lượng an ninh."

Đơn tố cáo chỉ ra tình trạng mất an ninh công cộng do các thành viên Cờ Đỏ gây ra và yêu cầu mở cuộc điều tra và truy tố thủ phạm.

Vì nhà cầm quyền không hồi đáp, ngày 30 tháng 10 Linh mục Phạm Xuân Kế thuộc Giáo hạt Đông Thập và Linh mục Nguyễn Ngọc Ngữ thuộc Giáo xứ Đông Kiều đã đến trụ sở Ủy Ban Nhân Dân xã Diên Mỹ để theo dõi đơn kiện. Khi vừa bước ra, họ bị bao vây bởi khoảng 300 thành viên Cờ Đỏ, có người cầm theo kiếm và dao, đang hò hét các lời đe dọa. Đám côn đồ đã kéo dây điện từ những cột đèn gần đó để chặn chiếc xe SUV của các linh mục không cho đi chuyển. Chính quyền sau đó tuyên bố rằng đó là phản ứng tự phát của quần chúng tự phát nhằm phản đối hành động của các linh mục mà thôi.

Hai vị linh mục trong chiếc xe SUV đang bị các thành viên Hội Cờ Đỏ bao vây, ngày 30 tháng 10 năm 2017

Ở một số nơi, chính quyền địa phương đã không thèm che giấu sự trông cậy vào các thành viên Hội Cờ Đỏ để làm các việc "bẩn".

Ngày 17 tháng 12 năm 2017, một nhóm cán bộ nhà nước và công an xã Hưng Tây, huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An đã đến đe dọa các nữ giáo dân của Giáo xứ Kẻ Gai đang làm công việc thủy lợi trên đất ruộng của họ gần nhà thờ. Các viên chức này ra lệnh cho họ phải đình chỉ công việc. Các phụ nữ từ chối tuân hành lệnh vô lý đó.

Không lâu sau, hơn 100 thanh niên kéo đến bằng xe buýt hoặc xe gắn máy, tất cả đều quần cò đỏ quanh mình, và ra tay tấn công các phụ nữ trước sự chứng kiến của các cán bộ và công an địa phương. Dưới sự tham gia và điều động của vị chủ tịch và vị công an trưởng xã Hưng Tây, chúng đã đánh đập và gây thương tích cho nhiều nạn nhân. Một ít nam giáo dân định bảo vệ các phụ nữ đã bị đánh cho đến ngất xỉu. Linh mục Nguyễn Đức Nhân, Chánh xứ Kẻ Gai, yêu cầu các đại diện chính quyền giải thích sự việc và lập biên bản. Đồng thời Linh mục Nhân kêu gọi các giáo dân giải tán để tránh khỏi bị trấn áp đẫm máu khi được tin hơn 1.000 cảnh sát cơ động với trang thiết bị chống bạo loạn, cùng vũ khí và cả chó nghiệp vụ, đã kéo đến và sẵn sàng tấn công. Xem trong Phụ Lục 1 bản báo cáo sự việc của Cha Nhân gửi cho Báo Cáo Viên Đặc biệt của Liên Hiệp Quốc về Tự do Tôn giáo hay Tín ngưỡng.

Các thành viên của Hội Cờ Đỏ tấn công giáo dân trên cánh đồng tại Giáo xứ Kẻ Gai, ngày 17 tháng 12 năm 2017

Ngày 23 tháng 2 năm 2018, phụ huynh của các học sinh tiểu học thuộc Giáo xứ Đăng Cao, xã Diễn Đoài, huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An đã đến trường tiểu học Diễn Đoài để phản đối quyết định trục xuất con em của họ ra khỏi trường học. Trước đó, một vài giáo viên đã công kích một số học sinh Công giáo và thậm chí còn đe dọa đuổi học vì mấy em không chịu ghi danh học các lớp dạy kèm ngoài giờ học do một số giáo viên tổ chức để tạo thêm thu nhập riêng. Những trẻ em nạn nhân đã bị các bạn cùng lớp chọc ghẹo, và không cho sử dụng máy điện toán của trường, và bị đóng cửa phòng học không cho vào lớp.

Ban giám hiệu nhà trường, có người thuật lại, đã gọi các thành viên Hội Cờ Đỏ, và họ đã đến, vũ trang bằng ống sắt, gậy và cán cờ. Họ chờ bên ngoài và đổ vào tấn công các phụ huynh khi những người này vừa ra khỏi cuộc họp với Ban giám hiệu nhà trường. Thay vì điều tra hành vi bạo lực của đám đông bạo động và bảo vệ các phụ huynh bị tấn công, Ban giám hiệu nhà trường lại cáo buộc Linh mục Đình Văn Minh của Giáo xứ Đăng Cao là đã kích động giáo dân đến gây rối tại nhà trường. Ban giám hiệu nhà trường gọi Hội Cờ Đỏ địa phương này là "Nhóm an ninh tự quản bảo vệ chính quyền".

Phụ huynh đang yêu cầu ban giám hiệu trả lời sau khi nội vụ xảy ra,
23 Tháng 2 Năm 2018

Sự bành trướng của các Hội Cờ Đỏ

Điều đáng quan ngại là Hội Cờ Đỏ cũng đã xuất hiện ở nhiều nơi khác ngoài tỉnh Nghệ An. Ngày 4 tháng 9 năm 2017, đã có hai mươi thành viên Hội Đỏ đeo mặt nạ, mang kính đen và trang bị cờ đỏ, các khẩu hiệu, một khẩu súng lục, các dùi cui điện và can hơi cay tiến vào Giáo xứ Thọ Hòa ở tỉnh Đồng Nai. Họ đòi phải trừng phạt Linh mục chánh xứ Nguyễn Duy Tân,

người từng đưa ra quan điểm trên trang Facebook cá nhân chỉ trích chính sách của nhà nước đối với các tôn giáo độc lập. Linh mục Tân nhận ra Ông Nguyễn Trọng Nghĩa, một thành viên có tiếng của Hội Cờ Đỏ, trong đám người hung hãn ấy ấy. Giáo dân đã tập trung lại để bảo vệ vị linh mục của họ và đã tước được vũ khí của các kẻ đột nhập. Họ làm biên bản về sự việc trước sự hiện diện của các thành viên Hội Cờ Đỏ và công an. Khi tiếp nhận biên bản cùng với yêu cầu điều tra của các giáo dân, chính quyền chỉ phạt hành chính đối với một số kẻ đột nhập, gồm tiền phạt tương đương 40 USD đối với một thành viên Cờ Đỏ vì lý do "sở hữu một khẩu súng đồ chơi nguy hiểm", theo kết luận điều tra của công an.

Trung bày các vũ khí của đám Cờ Đỏ trong đợt tấn công
Giáo xứ Thọ Hòa, ngày 4 tháng 9 năm 2017

Tương tự, vào cuối năm 2017 một số "dư luận viên" thân chính quyền ở Hà Nội cho ra mắt Hội Cờ Đỏ mới được thành lập. Nhiều người trong số họ từng là thành viên của Viet Vision TV, một chương trình truyền hình phát trên Youtube chuyên chửi bới các linh mục Công giáo không từng phục nhà nước và bôi xấu những ai chỉ trích chính quyền.

Liên Minh các Hội Cờ Đỏ

Vào giữa tháng 10 năm 2017, các Hội Cờ Đỏ thông báo hội nghị ra mắt mang tên "Giao Lưu – Ra mắt Liên Minh Hội Cờ Đỏ - xã Sơn Hải, xã Diễn Mỹ, Hà Nội và các xã lân cận - Bảo vệ An ninh Tổ quốc" sẽ được tổ chức sát cạnh nhà thờ của Giáo họ Văn Thái thuộc Giáo xứ Song Ngọc.

Sau khi được chính quyền địa phương thông báo về sự kiện công cộng sắp diễn ra ấy, vào ngày 26 tháng 10, Linh mục Nguyễn Đình Thục của giáo xứ gửi văn thư phản đối việc tụ họp của cả hàng trăm thành viên Cờ Đỏ ngay cạnh nhà thờ của giáo họ. Vì giáo họ này đã từng bị tấn công một cách tàn bạo bởi các thành viên Cờ Đỏ chỉ vài tháng trước đó, nên sự tụ họp của các Hội Cờ

Đỏ ngay gần nhà thờ Văn Thai sẽ mang tính cách đe dọa đối với các giáo dân của Ông. Giới chức có thẩm quyền đã làm ngơ lời phản đối ấy.

Biểu ngữ được giăng ra tại hội nghị Liên minh các Hội Cờ Đỏ, ngày 29 tháng 10 năm 2017

Như đã được sắp xếp, ngày 29 tháng 10 đã có khoảng 700 thành viên Cờ Đỏ từ Hà Nội và các xã Sơn Hải, Diễn Mỹ, Diễn Châu và An Hòa tề tựu cạnh Nhà thờ Văn Thai. Tất cả các diễn giả tại sự kiện này đã thay phiên nhau phỉ báng Linh mục Nguyễn Đình Thục của Giáo xứ Song Ngọc, và Linh mục Đặng Hữu Nam của Giáo xứ Phú Yên, và đòi hỏi chính quyền phải trục xuất họ. Xem trong Phụ lục II toàn bản tường trình sự việc đã nộp cho Báo cáo viên đặc biệt của Liên Hiệp Quốc về Tự do Tôn giáo hay Tín ngưỡng.

Khung cảnh hội nghị Liên minh các Hội Cờ Đỏ, ngày 29 tháng 10 năm 2017

Các tác nhân chủ chốt đằng sau phong trào Hội Cờ Đỏ

Các lãnh tụ của các Hội Cờ Đỏ không hề ngại xuất hiện trước công chúng và tuyên bố lập trường của họ. Những cá nhân nổi bật nhất bao gồm:

- **Trần Nhật Quang:** Hội Cờ Đỏ tại Hà Nội

Trần Nhật Quang (cầm máy vi âm) tại hội nghị
Liên minh các Hội Cờ Đỏ, ngày 29 tháng 10 năm 2017

Còn được biết đến là “Quang Lùn” do chiều cao của đương sự, người này đã rất tích cực trong việc trấn áp những người biểu tình ở Hà Nội khi họ xuống đường phản đối việc Trung Quốc vi phạm lãnh hải của Việt Nam trong các năm 2014-2016. Ông ấy đã tấn công những người biểu tình ôn hòa, kể cả người già và trẻ em. Ông ấy phụ trách chương trình truyền hình Viet Vision trên Youtube, một kênh truyền hình với chủ đích phi báng những người đòi sự bồi thường công bằng từ Nhà máy gang thép Formosa vì đã gây ra thảm họa môi trường vào tháng 4 năm 2016. Ông ấy phối hợp các thông tin sai lệch nhằm kích động thù hận lương - giáo và nhắm vào các linh mục Công giáo đang giúp các ngư dân trong giáo xứ của họ nộp đơn kiện Nhà máy gang thép Formosa. Ông ấy đã tự giới thiệu là lãnh tụ của Hội Cờ Đỏ tại Hà Nội nhân hội nghị đầu tiên của các Hội Cờ Đỏ, tổ chức ở xã Sơn Hải ngày 29 tháng 10 năm 2017.

- **Lê Thị Quỳnh Hoan:** Lãnh tụ Hội Cờ Đỏ ở xã Sơn Hải, huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An

Lê Thị Quỳnh Hoan tại Đại hội Liên minh các Hội Cờ Đỏ,
ngày 29 tháng 10 năm 2017

Cô là người lên kế hoạch và tổ chức chủ chốt của Hội Nghị Liên minh các Hội Cờ Đỏ đã diễn ra vào ngày 29 tháng 10 năm 2017 sát cạnh Nhà thờ Văn Thai. Cô ấy đã dành cả 13 phút trong bài phát biểu dài 15 phút của mình để phi báng Linh mục Nguyễn Đình Thục thuộc Giáo xứ Song Ngọc và Linh mục Đặng Hữu Nam thuộc Giáo xứ Phú Yên.

- **Nguyễn Trọng Nghĩa:** Lãnh tụ Hội Cờ Đỏ ở thị xã Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp

Nguyễn Trọng Nghĩa, mặc áo xanh, thú nhận những hành vi bạo lực của mình trước sự hiện diện của công an,
ngày 4 tháng 9 năm 2017

Ngày 4 tháng 9 năm 2017, Nguyễn Trọng Nghĩa chỉ huy một nhóm Cờ Đỏ có trang bị súng ngắn, dùi cui điện và bình hơi cay xâm nhập Giáo xứ Thọ Hòa, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai. Họ đe dọa Linh mục Nguyễn Duy Tân và hành hung một giáo dân. Trước đó, Ông Nghĩa đã sử dụng một loa phóng thanh để hô lớn những lời cáo buộc và phát ngôn tục tĩu tại Nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế Kỳ Đồng Sài Gòn (Thành phố Hồ Chí Minh) và cũng có viết một lá thư đầy xúc phạm để công kích Hội Đồng Giám mục Việt Nam về các góp ý của họ đối với dự thảo Luật Tín ngưỡng và Tôn giáo do nhà nước Việt Nam lưu hành.

Vai trò của chính quyền

Chính quyền biết tường tận về các hành vi bạo lực của các Hội Cờ Đỏ nhưng đã từ chối hành động để ngăn chặn chúng hoặc điều tra những cáo buộc bởi các nạn nhân. Các khiếu nại của nạn nhân đã bị chính quyền địa phương và tỉnh phớt lờ.

Có biểu hiện cho thấy các chính quyền địa phương đã ngầm khuyến khích và tạo điều kiện cho các Hội Cờ Đỏ hoạt động. Chẳng hạn, ngày 25 tháng 10 năm 2017, UBND xã Sơn Hải thông báo cho Ban đại diện Giáo họ Văn Thái về việc tụ tập sắp diễn ra của các Hội Cờ Đỏ. Chính quyền đã cho biết địa điểm là gần nhà thờ Văn Thái. Trước cuộc tụ họp đông đảo đó, các thành viên Cờ Đỏ đã hội họp ngay tại trụ sở của chính quyền huyện Diên Châu. Một cuộc tụ tập tương tự của người dân mang tính cách độc lập với chính quyền ắt hẳn sẽ bị giải tán ngay và một cách thô bạo bởi công an.

Mặc dù có sự phản đối mạnh mẽ của vị linh mục của Giáo họ Văn Thái, đại hội vẫn cứ diễn ra vào ngày 29 tháng 10 năm 2017. Như một phần của đại hội, khoảng 700 thành viên Cờ Đỏ đã diễu hành quanh xã Sơn Hải.

Buổi họp Hội viên Cờ Đỏ tại trụ sở chính quyền huyện Diên Châu, ngày 29 tháng 10 năm 2017

Tương tự, ngày 20 tháng 9 năm 2017, với sự hộ tống của các cán bộ và lực lượng an ninh, các thành viên Cờ Đỏ cầm cờ đỏ, biểu ngữ, cùng những băng hiệu với những khẩu hiệu hung hãn kéo nhau diễu hành trong khu vực bao quanh Giáo xứ Đông Kiều hầu kích động, phá rối và kêu gọi trục xuất Linh mục Nguyễn Ngọc Ngữ ra khỏi xã Diên Mỹ.

Chính quyền đã không làm gì cả dù đã có bao nhiêu đơn khiếu nại của các nạn nhân hay các linh mục giáo xứ của họ nhằm tố cáo các cuộc tấn công thô bạo của thành viên Cờ Đỏ mà đã gây ra biết bao thiệt hại tài sản và thương tích cho các nạn nhân, đôi khi còn đe dọa đến tính mạng.

Chính quyền Việt Nam kiểm soát toàn bộ các cơ quan truyền thông. Sự kiện các cơ quan này được huy động để phi báng và lên án các chức sắc Công giáo một cách đồng bộ với các hoạt động của các Hội Cờ Đỏ cho thấy có sự phối hợp ở cấp độ nào đó.

Truyền thông của tỉnh Nghệ An tường trình về một cuộc biểu tình của các thành viên Cờ Đỏ, kêu gọi trục xuất cha Đặng Hữu Nam, linh mục chánh xứ Phú Yên

Cách chính quyền đối xử với các Hội Cờ Đỏ thật trái ngược với cách họ đối xử với các cộng đồng Công giáo đòi công lý. Nhiều cá nhân từng bị chính quyền nhận diện là thuộc nhóm người tổ chức các cuộc biểu tình ôn hòa chống lại Nhà máy gang thép Formosa đã bị bắt và bị kết án tù: Nguyễn Văn Oai, cựu tù nhân lương tâm, bị kết án 5 năm tù giam ngày 18 tháng 9 năm 2017; Nguyễn Văn Hóa 7 năm tù giam ngày 27 tháng 11 năm 2017; Hoàng Đức Bình 14 năm tù giam ngày 6 tháng 2 năm 2018; và Nguyễn Nam Phong 2 năm tù giam ngày 6 tháng 2 năm 2018. Bà Trần Thị Xuân, thuộc huyện Cửa Cạn, tỉnh Hà Tĩnh, bị bắt vào ngày 17 tháng 10 năm 2017 và vẫn đang bị giam chờ ngày ra tòa. Bốn phụ nữ của Giáo xứ Đông Yên, huyện Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh nằm sát cạnh Nhà máy gang thép Formosa, đã bị kết án từ 3 đến 6 tháng tù giam vào ngày 3 tháng 11 năm 2017 vì tội "phá rối trật tự công cộng" – họ đã tổ chức một cuộc biểu tình nhỏ để yêu cầu bồi thường công bằng cho việc mất đi nguồn sinh kế.

Các tù nhân lương tâm khác từng tham gia hay ủng hộ những người tham gia các cuộc biểu tình chống lại Nhà máy gang thép Formosa gồm có: Lưu Văn Vĩnh, Nguyễn Văn Oai, Trần Thị Nga, Nguyễn Văn Đức Độ, Nguyễn Ngọc Như Quỳnh (Blogger "Mẹ Năm") và Đào Quang Thực.

Một số người trẻ Công giáo tranh đấu bảo vệ môi trường đã trốn sang Thái Lan: Chu Mạnh Sơn, cựu tù nhân lương tâm; Trần Minh Nhật, cựu tù nhân lương tâm; Bạch Hồng Quyền; và cựu tù nhân lương tâm Lê Văn Sơn. Những người khác đã phải lẩn trốn ở Việt Nam.

Thành viên Cờ Đỏ diễu hành tại xã Sơn Hải, huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An, ngày 29 tháng 10 năm 2017

Các khuyến nghị

Mạng lưới các Hội Cờ Đỏ đang phát triển không chỉ trong địa bàn mà còn vượt ra ngoài tỉnh Nghệ An. Điều đáng lo ngại là các thành viên Cờ Đỏ đang phối hợp hành động và chia sẻ những “phương cách tối ưu”. Điều cần thiết là cộng đồng quốc tế phải đặt vấn đề về hiện tượng mới này, đang ngày càng đe dọa đến sự an toàn của các cộng đồng Công giáo ở Việt Nam. Chúng tôi đưa ra các khuyến nghị sau đây.

Đối với Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ:

- (1) Yêu cầu chính quyền Việt Nam điều tra các cáo buộc đối với các Hội Cờ Đỏ và có biện pháp thoả đáng để bảo vệ các nạn nhân cũng như truy tố các thủ phạm;
- (2) Khuyến khích các viên chức Hoa Kỳ ở Việt Nam tiếp xúc và tiếp nhận các báo cáo trực tiếp từ đại diện của các cộng đồng Công giáo đang bị đe dọa;
- (3) Đưa vào bản phúc trình hàng năm của Bộ Ngoại giao về Thực thi Nhân quyền của các Quốc gia và bản phúc trình về Tự do Tôn giáo Quốc tế một phần riêng biệt về những vi phạm nhân quyền nghiêm trọng gây ra bởi các tác nhân phi chính phủ; và
- (4) Đưa đề tài Hội Cờ Đỏ vào chương trình nghị luận của cuộc đối thoại nhân quyền giữa Hoa Kỳ và Việt Nam sắp diễn ra.

Đối với Hội đồng Nhân quyền LHQ và các Báo cáo viên Đặc biệt LHQ:

- (1) Bày tỏ quan tâm đối với chính quyền Việt Nam và thúc đẩy để có câu trả lời chính thức về các hội Cờ Đỏ; và
- (2) Nêu tình trạng vi phạm nhân quyền bởi các Hội Cờ Đỏ mà lại được miễn truy tố bởi chính quyền tại cuộc kiểm điểm về thi hành Công ước Quốc tế về Quyền Dân sự và Chính trị sắp đến, và cuộc Kiểm điểm Phổ Quát Định kỳ đối với Việt Nam sẽ diễn ra năm 2019.

Các bản tin Anh ngữ về Hội Cờ Đỏ

State-Linked Thugs in Vietnam Attack Parents Questioning School Fees, Feb. 28, 2018:

<https://www.rfa.org/english/news/vietnam/parents-03012018173531.html>

Vietnam Catholic Priests Harassed, Threatened by 'Red Flag' Group, Oct. 29, 2017:

<https://www.rfa.org/english/news/vietnam/redshirts-catholic-10302017165759.html>

Catholics in Nghệ An still targeted by Red Flag militants, Oct. 31, 2017:

<http://www.asianews.it/news-en/Catholics-in-Ngh%E1%BB%87-An-still-targeted-by-Red-Flag-militants-42204.html>

Vietnamese 'Red Flags' Thugs Attack Catholic Parishioners in Nghe An, December 18, 2017

<https://www.rfa.org/english/news/vietnam/thugs-12182017163231.html>

Vietnam parishioners attacked by 'red flag' mob, Dec. 19, 2017:

<https://www.ucanews.com/news/vietnam-parishioners-attacked-by-red-flag-mob/81104>

Phụ lục

1. Report to UN Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief on attacks against Song Ngọc Parish by Red Flag members (Bản Tường trình cho Báo cáo viên Đặc biệt LHQ về Tự do Tôn giáo hoặc Tín ngưỡng về các cuộc tấn công nhắm vào Giáo xứ Song Ngọc bởi các thành viên Hội Cờ Đỏ)
2. Report to UN Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief on attacks against Ke Gai Parish by Red Flag members (Bản Tường trình cho Báo cáo viên Đặc biệt LHQ về Tự do Tôn giáo hoặc Tín ngưỡng về các cuộc tấn công nhắm vào Giáo xứ Kẻ Gai bởi các thành viên Hội Cờ Đỏ)